

Operace křečových žil

Křečové žíly (varixy) dolních končetin jsou jedním z projevů tzv. chronické žilní nedostatečnosti.

Na jejím vzniku se podílejí především dědičné sklony k nedostatečné funkci žilního systému zatěžující více ženské pohlaví, dále vyšší věk, nadváha, hormonální vlivy u žen (počet těhotenství, hormonální léčba), časté dlouhé sezení či stání (vliv zaměstnání), kouření či časté zácpy. Žilní nedostatečnost vzniká ale také jako komplikace po hluboké žilní trombóze.

Dlouhodobá porucha návratu žilní krve z dolních končetin směrem k srdci vyvolává typické obtíže – pocity těžkých a unavených nohou, jejich mravenčení a také noční křeče. Objektivními příznaky jsou otoky dolních končetin, v dalších stádiích se objevuje ztmavnutí a tvrdnutí kůže, ekzémy a kožní záněty a nakonec bérkový vřed.

Chirurgická léčba je indikována buď z kosmetických důvodů nebo pro výrazné obtíže či výrazný objektivní nález.

Při klasickém chirurgickém výkonu se provádějí kosmeticky přijatelné malé řezy. Postižený žilní kmen se odstraňuje pomocí tzv. strippingu. Do žíly se zavede ocelový vodič ukončený olivkou a s jeho pomocí se postižený žilní kmen odstraní. Varikózně změněné vedlejší větve se odstraňují z drobných řezů pomocí speciálního, tzv. Smetanova nože. K ošetření varixů v místech s tenkou podkožní vrstvou se využívají tzv. propichy podle Kochera. V případě významné nedostatečnosti tzv. spojovací žíly je tato ošetřena ze samostatného řezu podvazem.

Modernější metodou ošetření postiženého žilního kmene je tzv. endovaskulární léčba. Při ní se do žíly zavádí speciální sonda produkující laser nebo radiofrekvenční energii. Ošetřený žilní kmen zůstává na svém místě a změní se ve vazivový pruh. Samotná endovaskulární léčba v porovnání s klasickým chirurgickým výkonem zanechává na končetině méně krevních výronů, rekonvalescence proto po ní bývá kratší. Není ale hrazena zdravotními pojišťovnami.

Pooperační péče je u obou metod stejná. Nemocný nosí na končetině elastickou bandáž a později elastickou kompresivní punčochu, lokálně si aplikuje mast či spray k urychlení vstřebání krevních podlitin eventuelně přechodně užívá také venotonika (léky zesilující žilní stěnu). Dbá se na včasnou mobilizaci nemocného a dostatečný příjem tekutin.

Obě metody jsou na II. chirurgické klinice FN Olomouc prováděny rutinně a s minimem komplikací.

Obr. 1. Operace křečových žil